

IN MEMORIAM KOVÁCS GÁBOR

*Kovács Gábor
(1955–2009)*

Kedves Gábor, Gabi, Gabó, Kovácsgabi – igen, csak így egybeírva...!

Megrendítő egykori munkatársként is búcsúzni tőled kedves Gábor, tőled, az embertől, akinek szellemi társa lehettem, lehettünk, s aki ebben a minőségben többé már nem lehetsz közöttünk.

Most, amikor még csak szokjuk azt a gondolatot, hogy már nem tudunk hozzád fordulni, segítőkészségedet igénybe venni, keressük a szavakat. Állunk bambán, némán és megsemmisülten előtted, egymás felé fordulva, kérdően faggatva a másik arcát.

A Munkácsy Mihály Múzeum, a Békés Megyei Múzeumi Szervezet és a múzeumi szakma nevében búcsúunk most tőled.

Hirtelen halálhíred mindannyiunkat váratlanul ért és megdöbentett. Felfoghatatlan tragikus az eltávozásod.

Jelentős érdemed „Az év múzeuma” pályázat 2003-as és 2007-es esztendei díjainak elnyerése. Az előbbit az új állandó néprajzi-történeti kiállításért, míg az utóbbit a teljes körű, magas színvonalú felújításért nyerte el a múzeum.

2006-ban társaid voltunk egy olyan kiállítás előkészítésében, amely a Tőled megszokott igényességgel és alaposággal készült. Igen, a Munkácsy-képek Amerikából című, országos figyelmet kiváltó kiállításra gondolok.

Múzeumi létedben nemcsak tanúja, hanem aktív résztvevője, számos esetben kezdeményezője voltál jó néhány rangos kiállításunknak; olykor hőse, időnként pedig áldozata mindannak, ami az intézmény életében lezajlott.

Maradandó és vitathatatlan érdemeid egyike az a százmilliós nagyságrendű ROP-os pályázat, melynek több száz oldalas dokumentációját előkészítetted. A XXI. század múzeuma új kiállításainak létrehozása és a bemutatás módszerének új-

szerű, interaktív eszközökkel történő fejlesztése lehetővé tette a múzeum teljes körű felújítását és az állandó kiállítások számának növelését, továbbá a meglévő kiállítások felújítását. Képzeldöröd, határtalan fantáziavilágod eredménye annak a XXI. századi múzeumi világnak a létrejötte, amely több generáció számára alapozza meg a szórakozva és játszva tanulás feltételeit. Fájdalom, hogy már nem adatott meg a megvalósuló tárlatok feletti bábáskodó jelenléted. Ám az életmű, melyet örökül hagytál, talán egy posztumusz díjjal egyszer megkoronázza szellemi hagyatékod.

Tőled nem lehetett kérni a múzeum szerteágazó területei közül olyat, amelyben ne lettél volna segítőtárs. És itt nemcsak a kollégákra gondolok, hanem olyan falakon kívüli segítséget kérőkre is, akik hozzád fordultak. Te valóban népművelői alkat voltál, közösséget kedvelő és a szakmai kihívásokat előtérbe helyező, ezzel is állandóan tornáztatva az amúgy is nyitott, mindenre fogékony lényedet.

Egykori munkaszobánk, amely most a Zöld Szalon elnevezést kapta – mivel a falai zöldek, zöldek, mint Réthy Zsiga egykori szobája –, nekünk azt a mindig zsúfolt teret idézi, ahol végeérhetetlen beszélgetések, szakmai viták, olykor a világot megváltani akaró eszmeütköztetések, hitviták, no, és bensőséges névnapok zajlottak. Szobánk mindenki előtt nyitott volt, talán néha túl nyitott. Mint egy társalgó. Amilyen Te voltál Gábor, ilyen befogadó, elfogadó, nyílt szívű, ízig-vérig társasági ember.

Amikor itt Mágocson, a szülői házban meglátogattunk egy forró nyári napon, és látásod már nem engedte meg sem az olvasást, sem a tévézést, akkor mondtad maró iróniával: „Gyerekek, a szellemi színvonalam már ott tart, hogy a Mónika show-t hallgatom a tévében”. Te, akinek állandó társa volt a könyv, azok közül is a történelemmel foglalkozó művek. Ahogy mondani szokták, faltad az ilyen témájú könyveket. A megyei könyvtárosok között is ismert, számon tartott voltál, közöttük is sok barátod volt. A kiterjedt munkakapcsolatok is csak bővítették a barátok számát.

Szegedre kerülésed esélyt adott sorsod jobb irányba fordulásához. Nem az önpusztító utat választottad, a lemondó, beletörődő, vegetatív létet – ez lett volna a könnyebb út –, hanem vállalkoztál egy rád szabott számítógépes tanfolyam elvégzésére, melyet sikeresen be is fejeztél. És ez volt az időszak, mely gazdagított egy olyan élménnyel, amely visszaadta hitedet, messze elűzve a feleslegesség érzését.

Emberséged példamutató értékű. Amikor édesapád itt, Mágocson már egyre több segítségre szorult, egyszer sem hallottalak amiatt bosszankodni, hogy már megint „oda a hétvégéd”. Te zokszó nélkül vonatra ültél, és a hétvégeken édesapád mellett voltál. Főztél, mostál, takarítottál. Aztán, ha még maradt lelki erőd, akkor a saját háztartásodban folytattad. Mert Te – egyedül is – mindig ápolt voltál, és gondosan vasalt öltözékben jelentél meg.

A testi halálból a halhatatlan szellemi körbe, a fehérbe, az öröklétbe kísérjen Téged a Mindenható!

Áldjon meg az Isten!

Elhangzott: 2009. október 30-án Nagymágocson.

Erdősi Géza